

TEDENSKÉ SÍTIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto XIII.

V Ljubljani, dne 8. aprila 1937

Št. 15.

Prezident dr. Edvard Beneš med nami

Pretekli ponedeljek je posetil našo državo v važnih političnih zadevah drugi predsednik bratske českoslovaške republike. Z globokim spoštovanjem in z bratsko ljubeznijo je pozdravil ves jugoslovanski narod v svoji sredi najvišjega predstavnika českoslovaškega naroda, poglavarja zavezniske českoslovaške države. V prisrčnem sprejemu visokega gosta je bila izražena vsa globina bratske vzajemnosti in zvestega zavezništva med českoslovaško republiko in kraljevino Jugoslavijo. V njej se očituje trdna vera v trajno resnico krasnega gesla: Zvestoba za zvestobo! V njej je izražena neomajna volja našega naroda, da vsrečnih in težkih časih, v radostnih in žalostnih dneh naša dva naroda ostaneta nerazdružno povezana in nerazdvojno spojena v delu in žrtvah, za iste cilje, za svojo svobodo, za svojo neodvisnost, za splošni mir in za čast slovanskega imena v svetu. Živel prezident Beneš!

S konference Male antante v Beogradu: zunanji ministri dr. Stojadinović, dr. Krofta in Antonescu

† JOSIP TURK

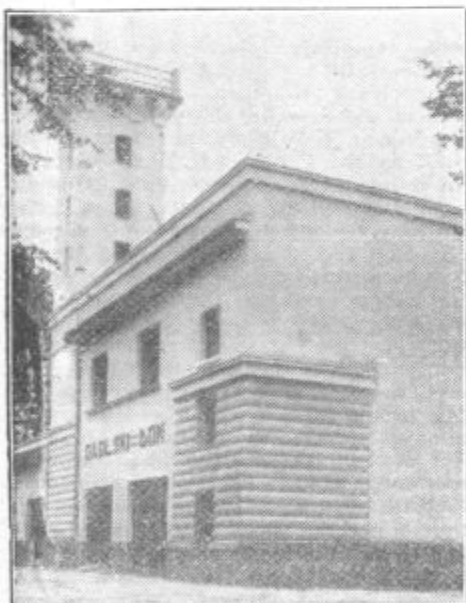

Eden izmed najznačajnejših in najpomembnejših narodnih delavcev v Ljubljani, organizator slovenskega gasilstva, Josip Turk, je nedavno umrl. Bil je pristi Ljubljančan v najboljšem smislu besede, splošno priljubljen, svojo izredno popularnost pa si je pridobil pač s svojim delom in neuklonljivim in močnim značajem. Pokojnikov oče Ivan je bil prevoznik in posestnik na Sv. Petra cesti. Sina Jožefa je dal šolati na realko in Mahrovo trgovsko šolo. Po smrti očeta se je Jože kmalu osamosvojil in oženil. Tudi njegovi sinovi so si pridobili kmalu prav lep ugled. Sin Rajko je narodni poslanec. Dolgo dobo je bil tudi v upravnem svetu Mestne hranilnice ljubljanske. Josip Turk si je pridobil največje za sluge kot organizator našega gasilstva. Gasilstvu se je posvetil že v fantovskih letih. Gasil je že pri požaru starega ljubljanskega gledališča pred pol stoletjem. Pri ljubljanskem Prostovoljnem gasilskem društvu je pred štirimi desetletji uvedel slovensko poveljevanje. V gasilski organizaciji je zavzemal seveda najvišja mesta. Bil je načelnik gasilske zveze pred vojno, po vojni je bil nekaj časa podstarosta Jugoslovanske gasilske zveze, a leta 1934 je postal njen starešina. Nekaj časa je bil tudi vodja banovinske Gasilske zajednice, a s časom je moral opustiti gasilsko delovanje zaradi bolezni. Takoj po svoji 70letnici je nevarno obolet in se je moral podvreči operaciji in od tistega časa ni bil nikdar več povsem zdrav. Nešteta naša in inozemska gasilska društva so ga izvolila za častnega člana. Kakor so Turkove zasluge za našo gasilstvo neprecenljive, prav tako je težko oceniti njegovo požrtvovalno delovanje v nacionalnih organizacijah, predvsem v sokolstvu. Josip Turk je bil v pravem pomenu besede najmočnejši stebler sokolskega Tabora. Bil je nad 30 let član Sokola I. Lahko celo rečemo, da bi Tabora sploh ne bilo, če bi ne bilo Josipa Turka, ki je prvi prispeval večji znesek za zidanje, ki je zagovarjal zazidavo Tabora in ki je tudi prvi podpisal jamstvo za milijonsko posojilo. Razen tega je tudi dal svoje konje in vozove za dovoz stavbnega materiala. Sokolska trdnjava na Taboru je prav za prav Turkov najlepši spomenik. Vseh njegovih zaslug, ki si jih je pridobil v nacionalnih organizacijah, v CMD in raznih drugih društvih ni niti mogoče naštet v kratkem časopisnem članku. Izredno mnogo je storil tudi za interese obrtništva, saj je bil vedno stanovsko zaveden. Obrtniško društvo ga je izvolilo za častnega člana. Bil je tudi odločen nacionalist, ki je pogumno nastopal za pravice Slovencev pod Avstrijo. Deloval je v deželni zboru 9 let. Politično se je udeleževal v bivši JDS in v JNS. V svojem okraju je pomagal ustanoviti napredno politično društvo, čigar častni predsednik je bil. Za svojih dragim očetom žalujejo: hčerka ga. Ela Rajherjeva, sin Vilko, lastnik menjalnice v Ljubljani, Rajko, poslanec, in Albin, trgovec. Ni treba še posebej naglašati, kako silno je prizadela smrt Josipa Turka neštete njegove prijatelje in znance, ki vsi iskreno sočustvujejo z žalujočimi sorodniki. Slava spominu Josipa Turka!

SMRT POBIRA = NE IZBIRA

† **FRAN SAKSER.** V St. Vidu nad Ljubljano je on dan umrl g. Fran Sakser, bivši ameriški bančnik in organizator naših izseljencev. Pokojnik se je učil tiskarstva v Ljubljani, nato pa se izselil v Ameriko, kjer je osnoval lastno banko. Udejstvoval se je tudi v časnikarskem oziru ter je v Ameriki izdal slovenski dnevnik »Glas naroda«. Na stara leta se je vrnil v domovino ter se nastanil v St. Vidu, kjer si je kupil hišo z vrtom, ki ga je marljivo obdeloval. Umrl je v starosti 77 let. Pokojnik je bil vse svoje življenje dobiteljiv mož ter je mnogo podpiral reveže. Mir njegovi duši.

GASILSKI DOM V SKOFJI LOKI sta zgradili skrajna požrtvovalnost in ljubezen onega članstva, ki je bilo poslednji čas odrinjeno od ljudi, ki niso pri zidavi mignili niti z mezinem. Zavedajoč se, da more imeti društveni potikret le tedaj močan oslon, ako razpolaga z lastnimi prostori, se je postavila stavba, ki nosi s ponosom ime »Gasilski dom«. Prvi del poslopja je že pod streho, ostala dva pa čakata boljših časov. Skofjeloški gasilski dom in namreč zamišljen v takem slogu in obsegu, da bo v vsakem pogledu ustrezal potrebam drugih društev. Zaenkrat so dozidani prostori za shranjevanje orodja, ličnj stolp za sušenje cevi, v prvem nadstropju pa delovne sobe in prostori za razna društva. Že prve prireditve so pokazale, da bo dom služil prav uspešno tudi za razne družabne prireditve, ki značijo za vsako društvo potrebni vir dohodkov. Stara četna uprava na čelu z zaslužnim dolgoletnim sodnikom g. Kavčičem Ivanom je imela mnogo potov in skrbi, da je spravila pereče vprašanje plačevanja srečno pod streho. Zato zasluži za svoje uspehe vse priznanje, ki ga noben čas in nihče ne bo mogel izpodbiti.

ZA POT DR. LJUDEVITA PIVKA. Naša slika je bila posneta na Pivkovem pogrebu. Pogled na veliko množico pred Narodnim domom.

SMRT DVEH NAŠIH POSLANIKOV. Smrt je ugrabila dva naša zaslužna delavca v zunanje-politični službi. V Londonu je umrl naš poslanik dr. Slavko Grujić, na Dunaju pa naš poslanik Gjorgje Nastasijević. Oba pokojnika sta bila že odlična diplomata predvojne Srbije in sta vse svoje sposobnosti posvetila mladi jugoslovnski državi v polni meri razumevajoč njene težave. Poleg velikih zaslug in vrlin, ki sta jih izkazovala in dosegla v svoji stroki, ne bo nikdar pozabljeno še to, kar sta storila za naš živelj, ki mora živeti v tujem svetu in ki je dobil pri obeh izdatno pomoč, ko se je vračal v domovino.

DJORDJE NASTASJEVIC

DR. SLAVKO GRUJIĆ

Najmlajši ponesrečenec 15 letni dijak meščanske šole Bertil Ahačić, sin vdove, predilniške delavke

Dva tovariša v življenju in smrti: predilniška delavca Vili Plajbes in Jože Mladič

Tako so reševalci s sondami raziskovali pogubonosni plaz

Vrli planinci neso ponesrečenca v dolino

Ogromna množica, zbrana k zadnji počastitvi nesrečnih žrtev

Tržič je spremljal na zadnji poti te dni štiri žrtve strašne katastrofe pod Storžičem. Pred novim občinskim domom, kjer so ležali na mrtvaškem odru Vinko Šarabon, Bertil Ahačić, Jože Mladič in Stegnar Kristijan, se je zbrala ogromna množica ljudstva iz Tržiča in okolice. Pred cerkvijo je bil zbor številnih društev z zastavami in je bila zbrana tam tudi mladina z meščanske šole. Župnik g. Vovk je poleg še desetih duhovnikov blagoslovil tri bele in eno črno krsto, v kateri je počival družinski oče Vinko Šarabon. Potem so pevci zapeli žalostinko »Vigrede«, godba pa je zaigrala žalno koračnico. Na sveže grobove je bilo položenih nešteto vencev, tako da so bili grobovi dobesedno pokriti s cvetjem in zelenjem. — Člani reševalne ekspedicije so ustavili prekopavanje plazišča. Reševalci so natančno prekopali večji del plazu, ni pa se jim posrečilo odkopati še treh žrtev: Slavka Kostanjevca, Vilija Plajbesa in Vinka Lombarda, ki leže najbrž zakopani globoko v snegu. Kopači so našli še čepico pokojnega Slavka Kostanjevca, njegovo smučarsko čepico in pa del zlomljenih smuč.

V divjem kraljestvu Storžiča. Pšica kaže na kraj nesreče

Jože Mladič, Vinko Šarabon in Bertil Ahačić sredi cvetja na mrtvaškem odru

Kristjan Stegnar, šesta žrtev, ki so jo izkopali, na mrtvaškem odru.

Plajbesova družina je z enim udarcem usode izgubila kar dva krepla in pridna sinova: poleg Vilija je našel smrt pod plazom tudi Rudi Plajbes (na sliki).

Tudi mlad družinski oče je med ponesrečencl. Na levi je Slavko Kostanjevec, samski delavec pri Peko, ob njem pa Vinko Šarabon, delavec v predilnici, star 34 let in oče treh otročičev. Oba sta pod plazom

Tedenska kronika

ZLATI JUBILEJ NEUMORNEGA GASILCA. Pravkar je poteklo 50 let, kar je stopil mladenič Ivan Tomšič v gasilsko četo v Verdu pri Vrhniki. Četa je bila ustanovljena leto prej in je lani praznovala 50-letnico obstoja. Najprej je Tomšič deloval pri četi šest let kot navaden član, nato enajst let kot vodja plezalcev, 27 let je bil namestnik četnega načelnika, od reorganizacije gasilstva po novem zakonu dalje pa je poveljnik čete. Odbornik čete je že skozi 44 let. Bil je več let odbornik župe in delegat za zvezne skupščine. Vso svojo ljubezen do človekoljubnega gasilskega dela je prenesel pri nešteti predavanjih, sestankih in vajah na članstvo čete. V času svojega tehničnega vodstva je imel s četo 158 vaj, poveljeval pa je četi pri 135 požarih. Jubilar je v zasebnem življenju odlični krojaški mojster. Rodil se je leta 1867 v Verdu pri Vrhniki in je kljub 70 letom še vedno mladeniško čil. Še vedno je med prvimi, kadar kliče gasilski rog. K jubileju mu iskreno čestitamo s pristržno zahvalo za njegovo požrtvovanost in z željo, da ga Bog ohrani še dolgo vrsto let v naših gasilskih vrstah.

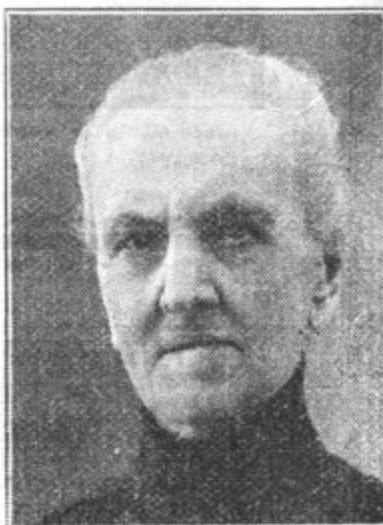
Dar ljubljanskega pododbora Udruženja četnikov: obmejna zastava v Hotedrščici plapolala in pošilja pozdrave bratom in sestram... Obmejni drog, ki je dolge mesece sameval, je prejel prav na evetno nedeljo, na prvi pomladni dan, novo jugoslovansko zastavo. Na sliki vidimo članstvo Udruženja četnikov in ostalo številno nacionalno občinstvo, ki pričakuje z napol razvito zastavo njene blagoslovitve.

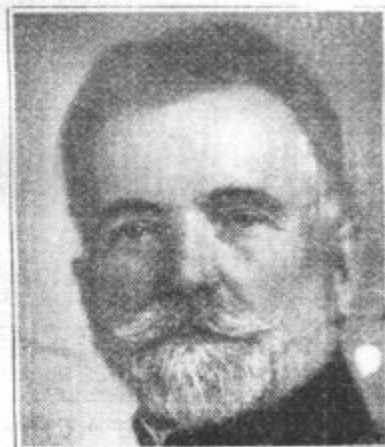
NOVI BOLGARSKI POSLANIK NA NAŠEM DVORU. G. Ivan Popov pri odhodu z dvora po izročitvi listin Nj. Vis. knezu-namestniku

OSEMDESETLETNICA MIHELICEVE MAME. Te dni je praznovala v Kranju 80-letnico rojstva mamica Ivana Miheličeva. Kdo ne pozna v Kranju te prijazne, drobne ženske! Nihče bi ji ne prisodil osmih križev. Težavno življenje jo je pač telesno nekoliko izčrpalo, duševno je pa čila in sveža. Vse njeno življenje je bil en sam velik križev pot. Skozi vse življenje ji je bilo spojeno skoro samo trpljenje, a sreče le malo. Prvega njenega moža je doletela smrt na nesrečo pri delu. Vendar ni omagal pod hudim udarcem, tudi tedaj ne, ko je sedanji mož skoro popolnoma oslepel. Zelo jo je potrla, ko so ji sina Iva, ki je bil šolski upravitelj blizu Kranja, premestili, kakor pravi ona sama, tako, tako daleč. Miheličeva mama lahko gleda s ponosom na pot 80letnega življenja, polnega trnja, v zavesti, da ni storila samo tega, kar je bila dolžna, ampak vse, kar je mogla. Čestitkam k 80letnici se pridružujemo tudi mi z željo da bi bil vsaj večer njenega trnjevega življenja brezskrben in srečen!

UMRLA JE NAJSTAREJŠA LJUBLJANČANKA, ga. Terezija Rantova, ki bi letošnje poletje dopolnila 96. leto. Sivolasna žena je bila mati pokojnega slovenskega župnika v Kairu in pozneje splošno znanega priljubljenega vojnega superiorja Huberta Ranta ter ge. Celestine Franchetti-jeve, soproge uglednega obrtniškega organizatorja in brivskega mojstra v Ljubljani. V visoki starosti ni bila osamljena, njena sestra v Koroški Beli šteje 93 let. Vse do nedavnega se je pokojnica dobro spominjala mladih let. Visoka leta so ji vzela vid in sluh, telesno pa je šele zadnji čas povsem opešala in se zdaj mirno preselila v večnost. Naj počiva v miru!

JUBILEJ ODLIČNEGA GLASBENIKA. Dr. Josip Cerin je te dni dopolnil 70 let svojega plodnega življenja. Njegovo delo na glasbenem polju ga upravičuje, da bi lahko s ponosom gledal nanj ter pričakoval priznanje, ki mu gre. Toda dr. Cerin je ostal skromen in njegova 70letnica je bila v javnosti skoraj neopažena, čeprav listi pišejo ob drugih prilikah o vseh mogočih jubilejih. Dr. Cerin se je rodil l. 1867 v Komendi pri Kamniku. Maturiral je v Ljubljani, nakar se je posvetil glasbeni vedi. Služboval je kot vojaški kapelnik po raznih kruzih bivše Avstrije. Po vojni se je dr. Cerin vrnil v domovino in je zopet stopil v vojaško službo. Ustanovil je vojaško godbo in njihov orkester je začel kmalu prirejati koncerte. Dr. Cerin je priredil celo vrsto koncertov. Ko je pred leti stopil v pokoj, je ostal še vedno mladostno delaven. Njegovo skladateljsko delo je dovolj znano. Zelimu mu še mnogo let tako uspešnega dela, pa tudi mnogo več priznanja kakor ga je užival doslej!